

مزه‌ی میوه‌ی ممنوعه

(گزیده شعر)

امیلی دیکنسون

ترجمه‌ی سید ماح پیر یونسی

تهران - صندوق پستی ۱۳۱۴۵/۳۱۶

Email: Nashredastan@yahoo.com

تماس: ۰۹۱۲۴۲۱۴۵۸۹-۰۶۶۹۲۸۳۱۶

سرشناسه	:	دیکینسن، امیلی، ۱۸۳۰ - ۱۸۸۶ م. Dickinson, Emily
عنوان و نام پدیدآور	:	مزه‌ی میوه ممنوعه (گزیده‌ای از اشعار امیلی دیکینسون) / ترجمه‌ی سید مادح پیریونسی.
منشخصات نشر	:	تهران: نشر داستان، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۹۰ ص. ۲۱/۵×۵۱/۴ س.م.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۳۸۲-۳۰-۰
وضعیت فهرست نویسی	:	فیریا
موضوع	:	شعر آمریکایی -- قرن ۱۹ م.
موضوع	:	th century American poetry --
موضوع	:	شعر آمریکایی -- قرن ۱۹ م. / ترجمه شده به فارسی
موضوع	:	th century -- Translations into Persian American poetry --
موضوع	:	شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- ترجمه شده از انگلیسی
موضوع	:	th century -- Translations from English Persian poetry --
شناسه افزوده	:	پیریونسی، سیدمادح، ۱۳۶۹
رده بندی کنگره	:	/۱۶۱۳۹۵۱۹۱۲PS
رده بندی دیویی	:	۴/۸۱۱
شماره کتابشناسی منی	:	۴۳۸۶۱۳۵

مزه‌ی میوه‌ی ممنوعه

امیلی دیکینسون

ترجمه‌ی سید مادح پیریونسی

چاپ اول: ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۸۲-۳۰-۰

این ترجمه تقدیم به:

تارا جاف

و خواهر عزیزم فاطمه

و آنهایی — که آنی نبودنشان —

همچو ابدیت طولانیست —

30BOOKS.COM

چرا امیلی؟ چرا این ترجمه؟

نمی‌خواهم درباره‌ی زندگی امیلی دیکینسون و شعر او قلم فرسایی کنم، چون بیشتر کتاب‌ها و مقالات بسیاری در این باره نوشته شده است. از قضا متون فارسی هم در این باره نایاب نیستند. لذا تصمیم گرفتم به مقدمه‌ای کم و گزیده اکتفا کنم. در این کتاب تعدادی از اشعار امیلی الیزابت دیکینسون^۱ شاعر پرآوازه‌ی آمریکایی به فارسی ترجمه شده است. بیشتر ترجمه‌های فارسی زیبایی از امیلی منتشر شده است. باید اذعان کنم، هنگامی که ترجمه‌ی شعرهای امیلی را آغاز کردم از این ترجمه‌ها بی‌خبر بودم. اما بعدا که از وجودشان اطلاع یافتم، هم خوشحال شدم و هم ناراحت. ناراحتی از این بابت که کاری را که بیشتر دیگران کرده‌اند تکرار کرده‌ام و خوشحالی از اینکه توانستم پس از مطالعه‌ی این ترجمه‌ها، بعضی شعرها را در این کتاب بگنجانم که بیشتر ترجمه نشده‌اند. ترجمه‌های فارسی موجود هرکدام تنها به بخشی از اشعار امیلی، و نه همه‌ی آنها، پرداخته‌اند؛ از این رو سعی کردم تعدادی از شعرهایی را که در ترجمه‌های پیشین نیافتم، در کتاب حاضر بگنجانم و بعضی شعرهای تکراری را از کتاب حذف کنم که درختان کمتری به خاطر این نوشته قطع شوند! این در حالیست که تعدادی از اشعار مشهور امیلی را، گرچه در ترجمه‌های پیشین هم آمده‌اند، نگاه داشته‌ام. زیرا با خود فکر کردم که هستند خوانندگانی که احتمالا از روی این کتاب برای اولین بار با شاعر آشنا می‌شوند و نباید حق خواندن اشعار مشهور و قوی امیلی را از این دست از خوانندگان گرفت.

این ترجمه اولین ترجمه‌ی فارسی بنده است. پیشتر چندین اثر را از انگلیسی به گُردی ترجمه کرده‌ام و همواره از طرف دوستان فارسی زبان از من سؤال شده که چرا به فارسی ترجمه نمی‌کنم. یک دلیلش شاید وجود مترجمان جدی و توانایی باشد که در ترجمه‌ی فارسی فعالند. به هر حال این ترجمه‌ی فارسی هدیه‌ایست نه تنها به این دوستان که به همه‌ی فارسی‌زبانانی که با من و امیلی و هندوان و ترکان بسیاری محرم و همزبانند. امیدوارم که در این اثر توانسته باشم با برداشتن مرزهای زبانی خواننده را تا حدی با شعر امیلی آشنا کنم.

^۱ Emily Elizabeth Dickinson

امیلی اگرچه در زمان حیاتش شعرهایش را چاپ نکرد و گامی در جهت مشهور شدن برنداشت، اما همانطور که پیش بینی کرده بود، شهرت پس از مرگ دامنش را گرفت و وی را در کنار شخصیت‌هایی چون سورو^۱ و امرسون^۲ قرار داد. به جز زندگی غیرعادی و ارزش ادبی اشعارش، شاید این بی‌آلایشی در شعر و عدم توجه به قیل و قال مردم و منتقدان است که شعر امیلی را اینچنین دلپذیر و دوست داشتنی می‌کند. به قول جامی او این همه شعر آبدار را نه به قصد شهرت نوشته است، بلکه خواسته بر صفحه‌ی روزگار برای دوستانش یادگارهایی باقی گذاشته باشد. همانطور که می‌دانیم امیلی گاهی همراه با نامه‌هایش گلی و قطعه شعری به دوستان و عزیزان کم‌شمارش می‌فرستاد. او چاپ شعر را حراج اندیشه می‌دانست^۳ و یک بار در نامه‌ای به هیگینسون نوشت: «فکر چاپ اشعارم چنان از ذهنم دور است که زمین از آسمان.»

در این ترجمه تلاش کرده‌ام که به متن اصلی وفادار بمانم، اما همه‌ی شما خوانندگان عزیزی که دو یا چندزبانه هستید و یا ترجمه کرده‌اید، می‌دانید که این کار چقدر دشوار است. به ویژه هنگامی که لازم است به خواننده بفهمانید متنی که دارد می‌خواند زمانی در زبانی دیگر شعر بوده است و نه چیز دیگر! لازم به ذکر است شعرهای امیلی اسم ندارند و از آنجایی که ترجمه از روی نسخه‌ی جانسون انجام شده است، شماره‌ی اشعار مطابق شماره‌گذاری نسخه‌ی جانسون است، اما نسخه‌ی فرانکلین را هم بررسی کرده‌ام^۴. در پایان، همه می‌دانیم که این کار هم مثل هر کاری خالی از نقص نیست و در نقد هم همیشه به روی شما خوانندگان عزیز باز است. از طریق پست الکترونیک زیر:

pmadeh@gmail.com

^۱ Henry David Thoreau

^۲ Ralph Waldo Emerson

^۳ Publication – is the Auction of the Mind ...

^۴ این دو نسخه (جانسون و فرانکلین) معتبرترین گردآوری‌های شعر امیلی هستند، که کاملاً به نسخ دست‌نویس امیلی وفادار بوده‌اند. تا پیش از جانسون بیشتر اشعار امیلی همراه با دستکاری ناشران چاپ شده‌اند.

آسمان دیگری هست

دائم آرام، صاف و زیبا

آفتاب دیگری هست

گرچه تاریک باشد آنجا -

غصه مخور برای بیشه‌های پژمرده

و کشتزارهای خاموش افسرده -

اینجا جنگل کوچکی هست

با برگ‌هایی همیشه سبز -

اینجا باغ شاداب‌تری هست -

که هرگز منجمد نشده

از داخل گل‌های همیشه شکوفایش

شنیدم از از زنبوری شاد این زمزمه را

بازا برادر بازا

برگرد و به باغ من بیا^۱

^۱ امیلی این شعر را هنگام دلتنگی برای برادرش «آستین» نوشته که در سفر بود. امیلی مرتباً برای او نامه می‌نوشت و از او می‌خواست برگردد. در نامه‌ای که برای وی ابتدا از بدی هوای امهرست و یخ زدن مزرعه‌ها می‌گوید، چنین اضافه می‌کند: "گمان مبر که آسمان در روز بازگشت تو اخم خواهد کرد! او لبخند خواهد زد و پر از درخشش خورشید خواهد شد..." و همچنین به همراه نامه شعر بالا را هم برایش می‌فرستد. در این شعر او از جنگل کوچک همیشه سبز درون دلش و آفتاب همیشه تابان محبت برای برادر می‌گوید.

برگی، گلبرگی و خاری

در یک صبح معمولی تابستانی

و شیشه‌ی شبنمی

و یک یا دو زنبور

و نسیم بازیگوشی

میان درختان

دوست دارم گل سرخی شوم در این میان

این^۱ تمام چیز است که امروز برای تو دارم
این و دلم هم در کنارش
این و دلم و تمام کشتزارها
و پهنه‌ی تمام مرغزارها
بشمارشان
مبادا من فراموش کنم
اگر هم فراموش کنم با جمع کردنشان می‌فهمیم
این و قلبم و تمام زنبورها
زنبورهای آزادی که لانه دارند در شبدرها

^۱ احتمالاً منظور همین شعر است.

آن دم که رزها دست از شکفتن می کشند
و بنفشه‌ها تمام می شوند —
آنگاه که زنبورها در پرواز باوقارشان
از ورای خورشید می گذرند —
دستی که در این روز تابستان گلی نچیند
سست و کاهل خواهد آرمید
— در گورستان آبرن^۱ —
پس دم غنیمت شمر و این گل‌ها را بگیر^۲

^۱ گورستان‌بست در کمبریج

^۲ امیلی این شعر را برای ساموئل بولز نوشته و ظاهراً آن را به همراه چند شاخه گل برایش فرستاده است.

دین

The Taste of the Forbidden Fruit

Selected Poetry of

Emily Dickinson

Translated into Persian by

S. Madeh Piryonesi

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۸۲-۳۰-۰

ISBN: 978-600-8382-30-0

